

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 3—5.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések árszabály szerint.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

A jövő teendője.

Izzó a levegő. Forrongó eszmék, ideák, tervezgetések minden téren, minden vonalon. Társaságok verődnek össze, eszmék hangzanak fel márol-holnapra, eltűnnek, elfogynak, mint a buborék. Voltak nincsenek. Lesznek újabbak. Hol a régi idea bontja ki szárnyait, hol a réginek szárnyait metszik meg.

Egy-egy ember felszínre jut. Mondani valója van: gondolata nincs. Eszméket hirdet, de nem követik. A másik kevesebbet mond, azt követik. Sok beszéd, kevés eredmény. Kevés munka, nagy harcz. Itt-ott pusztít a közöny, amott elernyednek az örökös huzavonában, emitt nincs önuralom.

Pedig erre van most szükség. Ez az a lelki tulajdona az embereknek, mely Lykurgust bölcsesé, Petrarkát hallhatatlanná, Diogenest függetlenné tette. Az önuralom lajtorja, melyen az ember eljuthat a trónok szédítő magaslatára, a függetlenség trokádiájára, csak kitartás legyen hozzá.

Hogy önuralmunkat megőrizzük most, mikor annyi kísértésnek vagyunk kitéve, ahhoz szilárd akarati szükség: mely ismerje az emberi indulatokat, mint Washington, a ki a megszokott rendjéből soha ki nem lépett. Küzdelem, szenvedély vagy hajlam csak azon esetben sikeres, ha a lélek egy még hatalmasabb szenvedély szolgálatába áll vagy a hajlamot még csirájában elfojtjuk, mielőtt szenvedélyé nőne.

Ma az önuralom csak kül-máz a legtöbb embernél. Mindenki hangoztatja, azonban az eredmény egészen más. Egyik ember a másikat nézi, úgy rendezkedik be, mint a másik, egyik a másikat követi, a másik a harmadikat, jelszók után mennek, akár helytelen az, akár helyes.

Oh pedig, az önuralmat megőrizni nem olyan nehéz, mondják az emberek. Napoleon szokta mondani, hogy csak az alkalmat kell kerülni, az önuralmat megőrizni nem

olyan nehéz. Az ám, csak hogy ez nem önuralom, ez óvatosság.

És a baj éppen az, hogy az a sokat hirdetett önuralom az óvatosságra épít.

Mindkettőre van szükség. Az ember saját énje legyen az irányító, nem a tömeg ereje. A józan felfogás, az ítélőképeség, a becsületes gondolkodás úgy is hatással van a tömegemberre és ha kifejlődik a helyes ítélkezés ereje: a kíváncsós önuralom szebb, emberibb alakban nyilatkozik meg.

Nem akarunk politikai dolgokat érinteni. Tisztán az ország társadalmi megnyilatkozásait, a társadalmi életet vizsgáljuk és azt látjuk, hogy a tervezgetések tömkelegében minden van: csak önuralom nincsen. Amíg egy helyen teljesen petyhüdt már az élet, olyik helyen szenvedelem út tanyát. De az emberek nem keresik egymást. Azt érezi mindenki, hogy zátonyon van az ország hajója: de az erő, mely onnan kiemelje, nincs meg. Mi az oka? Van ennek száz oka. Az első az, hogy kevés a munka becse.

Ha munkaerejének nagy diadalát nemcsak áhitoznák, hanem szeretnék is az emberek, akkor odaállana mindenki, hogy a társadalmi életet javítva eltudnók felejtetni oly napokat is, a mikor a politika ráfekszik a közéleti intézményekre. Nálunk mindenki politizál, de kevesen dolgoznak, pedig a munka ereje felsőbb rendű kérdés, mert a munka ezreknek nyújt javakat: a politika csak ezek után gazdagodik.

Ezt kellene vallani az összességnek és a helyett, hogy az időt az oldatlan helyzetnek szenteljük, menjünk el, figyeljük meg, a műhely levegőjét, kedveljük meg a munka áldását. Mert ha a munka becsültebb lesz, nem sodor annyi embert gondokba a politikai élet.

Tetterős e nemzet nem akkor lesz, ha izzó beszédben fogadalmat tesz magyarsága mellett, hanem ha megőrzi önuralmát, elmegy dolgozni, két kézzel, nem a beszéddel.

Ez az az erő, mely a jövő szociális

feladatát képezi. A jövő generációt ezek az elvek irányítsák: hiszen a külföld ékes bizonyossága annak, hogy a munkaszeretet a politikai élet kedvezőtlenége esetén is tudja feledtetni azokat a nehéz órákat, melyeket ez vonz maga után.

HIREK.

— **Uj lap Désen.** „Vármegyei Közélet“ czim alatt egy heti politikai lap indul meg Désen, mely szöszölője annak a politikának, a melyet a vármegyei egyesült ellenzék eddig is magáénak vallott. A „Vármegyei Közélet“ felelős szerkesztője: Bene Ferencz, a vármegyei egyesült ellenzék és a 60-as bizottság jegyzője, főmunkatársa: Dr. Torma Miklós. A lap április hó 8-tól minden héten egyszer, vasárnap reggel jelenik meg.

— **Eljegyzés.** Mandel Gerő Topliczáról eljegyezte Klein Mariskát Pánczélcsehen.

— **Gyászhir.** Dr. Floth Ferencz, bethleni szolgabíró, törvényhatósági bizottsági tag, márczius 23-án Görbersdorfban hosszas szenvedés után elhunyt. Gyászba borítva Szolnok-Doboka vármegye több előkelő családját és mérhetetlen fájdalmat hagyva maga után szüleinél, kik mindent elkövettek, hogy kinos menthetetlen, romboló betegséget némileg enyhítsék, de megakadályozni, megmenteni nem lehetett. A társadalom hasznos munkását, kartársai buzgó és tevékeny tisztviselőt vesztek el ő benne. Mélyen sujtott családjának szeretete és sok jó barát és ismerős őszinte részvéte kíséri utolsó útjára. Temetése szerdán délután 3 órakor Betlenben ment végbe. A gyászoló család az alábbi szomorú jelentést adta ki:

Floth Ferencz Adolf és neje született Székesfehérvári Fejérváry Róza, mint szülők; özvegy Szász Dánielné született Floth Józefa; özvegy Erős Mártonné szül. Floth Mária; Farkas Ferenczné szül. Floth Terézia; özvegy Molnos Elekné született Székesfehérvári Fejérváry Mimi, mint nagynénjei; Erős Janka férjezett Varga Gyuláné, Erős István, Erős Mária férjezett Becski Bertalané; Székesfehérvári Fejérváry Jenő és családja, Székesfehérvári Fejérváry Erzsébet férj. Alsócsernátoni Dr. Csernátoni Gyuláné és családja; Székesfehérvári Fejérváry Margit férjezett Urányi Aladárné és családja.

azonban ezeket a törzseket valami közbejött körülmény vándorlásra kényszerítette, az új milieu, az eredeti alapszépségre más káros befolyást gyakorolt. A faj szépsége megmaradt ugyan, de esetleg bántó, diszonáns motívumok keveredtek bele.

A valódi, tiszta női szépségnek megölgő betűje azonban a fajok keveredése. Igazi szépséget például mulattok, vagy meszticzek között találni nem lehet és a híres kreol szépség is inkább csak a bőr színében, de nem a vonások nemes formájában nyilatkozik meg. Valami végzettségűség van benne, hogy a keverék fajok, amelyekben két tiszta típus egyesül, nem mutatnak fel harmonikus összeolvadást, hanem egy-egy személyben valóságos esztétikai összeférhetetlenséget produkálnak.

A fajok összeolvadása pedig, amely a szépségre, de különösen a női szépségre olyan végzetes, ma sokkal erősebben folyik, mint valaha. Az emberiség ma átlagszépség felé halad, ha ugyan ezt az átlagot még szépségnek lehet nevezni. Csak a revízió törvénye tesz ez alól néha-néha kivételt. Időről-időre felmerül a hajdani görög, római vagy ó-szláv szépségnek egy tiszta típusa. Ritkaságát legjobban illusztrálja, hogy mennyire elűt a mai francziák, németek vagy oroszok átlagától.

Általánosságban ez az esztétikai nivellálódás feltartóztatlanul halad előre. Legerősebben szenvednek alatta Közép-Európa és Amerika, míg az északi és déli fajok eredeti szépségüket aránylag tisztában megtartották. Már Stenahal megjegyezte: „Vegyünk száz franczia asszonyt, nyolczvan csinos közöttük, de igazán szép alig van egy is. Száz angol nő között harmincz egyenesen groteszk; negyven rūt, husz türhető és csak tíz valóban szép. Száz olasz nő között harmincz karikatura, ötven érzéki szépség és legfeljebb huszon lehet igazi, antik szépséget tapasztalni.”

A fajok keveredésén kívül még más is pusztítja a szépséget. Az ókor eszményi kultuszt izzította a szépségből, aminek akciója lett a középkor

TÁRCZA.

Késő este künn sétálok...

Késő este künn sétálok:
Itt is, ott is vidám párok,
Enyelegve, mosolyogva,
Mendegélnek karonfogva.

Nézem őket, nézem, nézem,
Könnyezve egy bús emléken,
Mely egy áldott, százszor áldott
Sirhalomról felém szálldos.

Csak én vagyok, csak én magam,
Ily elhagyott boldogtalan!
Mások, szépen haza menve,
Párjaikkal pihennek le.

Lepihennek szép csendesen,
Szép csendesen, szerelmesen,
S míg a szívök összedobog,
Nem is sejtik: beh' boldogok!

Jakab Ödön.

A szépség halála.

Hosszu évszázadok óta észrevétlenül egy nagy tragédia játszódik le az emberiség körében: kihálófélben van a természetnek egyik legszebb, legpoétikusabb ajándéka, az igazi, tiszta női szépség. Ha igaz az, amit kétségkívül komoly tudósok állítanak, úgy néhány száz esztendő múlva eltűnik a világból a szép, kifejező női arc, amely előtt valaha lovagok meghajtották térdüket és amelyről valaha költők énekeltek.

Haldoklik a női szépség. Egyre ritkábbak lesznek azok a típusok, amelyeket görög szobrászok remekeiről ismerünk. A modern asszony már inkább csinos, mint igazán szép.

Ez a szépség tragédiája. És ennek a tragédiának a magyarázatát sokkal mélyebben kell keresnünk, semmint hinnők. Mi tette olyan széppé a görög nőket, mi tette olyan széppé Róma, Albánia és Kaukázus leányait. Talán ellentmondásnak látszik, de sok igazság van benne, hogy a környezet ennek a szépségnek leghatalmasabb faktora. A szépség nem abszolút, hanem relativ dolog és a maga nemében minden fajnak megvan a maga speciális szépsége. Azok a nők, akik saját népüknek szépségeit egyesítik magukban, azok közelítik meg legjobban az abszolút, esztétikai szépséget.

Szépség tekintetében tehát a legmagasabb fogalom egy fajnak, például a görögnek, latinnak, germánnak, szlávnak vagy magyarnak a szépsége. A fajok szépsége pedig a környezet befolyása folytán jön létre. A természet mileuje, a geológiai alakulás, az éghajlat, a nap erősen hatnak a különböző vidékeken élő egyénekre. Mindent a saját hatásuknak megfelelőleg alakítanak át, úgy hogy a föld, az ég, a növényzet, az élők világa tökéletes harmóniába kerülnek egymással.

Ez a mimetismus törvénye, — így nevezik a milieu hatását a benne levő dolgokra, — nemcsak az állatokon, hanem az embereken is érezteti hatását; ez adja meg a testrészek arányosságát, az arcvonásokat, a bőr és haj színét. A természet, a legnagyobb művész, már az ókorban számtalan egymástól eltérő, de remek képet alkotott, a melyeken, ugymint a klasszikus mesterek képein, amelyeken harmonikus, szigorúan következetes alapszínezet vonul végig.

Amig az autóchton törzsek ősi milieujukban maradtak meg, addig saját fajuk szépség típusa kiválás útján folyton finomodott, tökéletesedett. Mikor

ládja; Székesfehérvári Fejérváry Ödön; Szereday Ferencz, mint unokatestvérek, továbbá közeli és távoli rokonai, valamint jóbarátok és ismerősök szomorú szívvel tudatják, hogy a feledhetetlen jó fiu, szeretett rokon és igaz barát Dr. Floth Ferencz, járási szolgabíró, törvényhatósági bizottsági tag stb. életének 31-ik évében, hosszas szenvedés után az Ur akaratában való megnyugvással, a halotti szentség áhitatos felvétele után, folyó hó 23-án délután Görbersdorffban elhunyt. Az üdvözlőnek hűlt teteme folyó hó 25-én fog beszenteltetni és az ottani vasuti állomáshoz kísértetni; örök gyugalomra helyezése Betlenben folyó hó 28-án délután 3 órakor és az engesztelő szent miseáldozat pedig lelki üdvéért folyó hó 29-én d. e. 9 órakor az egek urának bemutatattatni. Az örök világosság fényeskedjék neki. Áldás emléken, béke porain. Betlen, 1906. márczius hó 24-én.

Külön gyászjelentést adott ki a betleni járás közigazgatási tisztviselői kara és a betleni takarékpénztár részvénytársaság, mely utóbbinak igazgatósági tagja volt.

— **A „Budai Elek-alap“ javára jövő hó 1-én** a vármegye-háza dísztermében tartandó hangverseny, melyről mult számunkban már említést tettünk, az eddigi jelekből ítélve, fényes sikerrel fog végződni. Műsora a következő: 1. Ruy Blas, Mendelssohntól, előadja a zenekar. 2. A munkácsi rab, irta Jókai, szavalja: Szechák János. 3. Vineta, A vihar, éneklí a dalárda. 4. Felolvasás, tartja: Retteggy Margit. 5. Népdal-sorozat, előadják: hegedűn Balázs Árpád, zongorán kíséri Bárány Wesselényi Ferencz. Kezdeté este 8 órakor. Személy-jegy 2 K, család-jegy 5 K. Jegyek, tekintettel a nagy érdeklődésre, előre válthatók Gálócsi Samunál.

— **Zsinati képviselő választás.** A szolnoki és kővárvidéki gör. kel. esperesi kerület a zsinat világi képviselőjévé a f. hó 18-án megejtett választáson dr. Buzura Gábor magyarlóposi és Farkas János dési ügyvédet választotta meg. Megbízatusuk 3 évre szól.

— **Köszönet** A Dési Hitelbank Részvénytársaság a dési polg. leányisk. szegény tanulói számára 20 koronát volt szíves adományozni. Fogadja nemes adományáért a jutalmazandók és a tanítótestület halás köszönetét. Dész, 1906 márczius 23. *Káddár, igazgató.*

— **Színház Szamosújvárt.** Szamosújvárról írják: A keddi előadással Szabadhegyi Aladár szüretársulata búcsut vett a szamosújvári közönségtől, a melyet három heten át gyönyörködtetett kifogástalan előadásaival. Ámbíciózus, komoly és tehetséges tagokból álló kis művészgarda ez, mely megérdemelné, hogy vándorutjában mindenütt az a szeretet fogadja és az az érdeklődés támogassa, melyre komoly törekvésükkel magukat érdemesnek mutatták. Vasárnap és hétfőn Szentgyörgyi István a kolozsvári nemzeti színház elsőrendű művésze és örökös tagja vendégszerepelt, a ki a két legjobb szerepében a Toloneczban és a Czigányban ragyogtatta kiváló művészetét. Kedden búcsu-előadásul a Danczigi hercegnő című operette ment igen kifogástalan előadásban.

kizárólagos spirituális irányzata. Ünnepelelték ugyan a szépet, de annak igazi ismerete nélkül az akkori idők legnagyobb hatalma, az egyház pedig egyenesen ostorozta és világi hiuságnak tartotta. A szépség felismerése eredményezte azt is, hogy még nagy mesterek képein is nem a görög grácia a szépség ideálja, hanem a Rubens megtermett, kövér hollandus asszonya. Igaz, hogy ez teljesen bele is illik a holland-germán milieube.

A modern világnak nem utolsó bűne az is, hogy óriási mértékben szaporodnak az érdek-házasságok. A férfi, akit a lázas munka elcsigáz, olyan asszonyt keres, aki legalább az ő jövedelméhez hasonló rente-et képes biztosítani, a leány pedig jó parthiera vár, amely biztos jövőt nyújt neki. Az egyén gazdasági érdekei összeütközésbe kerülnek a faj esztétikai érdekeivel. Az ember cselekedeteinek két legfontosabb rugója, a szerelem és éhség küzd egymással és rendszeren az utóbbi marad győztes.

Az éhség, a megélhetés szüksége hajtja a nőket a kenyérkereső pályákra is. A des fennállása alatt annyi bünt követett el az esztétika örök törvényei és a női szépség ellen, hogy kérdéses, ha minden csábos feminista mozgalom rövid, néhány évtizedes ígérte beválik, ezt az egy rosszat jóvá tudja-e tenni valamikor. A létért való küzdelem megöli, tönkreteszi a női szépséget. A női szépség bizonyos szempontból luxus, amelyet a megfeszített munka nem tűr el. De erre a luxusra szükség van. Mert akármennyit vétkeztek is ellene a szociológia nevében; a női szépség mindig az a rugó, amely hatását ellenállhatatlanul érezteti. Kizárólag a küzdelem nem célja az életnek és nincs jogunkban, hogy a szépségnek egy parányát is hiába elvesztessünk.

Es még egy oka van a női szépség halálának. Akárhányszor látjuk, hogy éppen a legszebb nők nem mennek férjhez. Nehéz ennek a kérdésnek okait kutatni. De elég gyakran maguk a nagyon

— **Öngyilkosság.** Gyurka Grigor magyarlóposi jómódu gazda f. hó 18-án délután 1/2 5 órakor mellbe lőtte magát. Az öngyilkosságba gyógyíthatatlan betegsége kergette. Özvegyének első férje szintén öngyilkosságot követett el és pedig ugyanazon pisztolylyal, mely Gyurka Grigor életét oltotta ki.

— **Az új kézbesítési vevények.** Az igazságügy-miniszter márczius 31-től kezdődőleg levelező-lap alaku kézbesítési vevények használatát rendelte el. A jogkereső közönséget saját érdekében ezuttal is figyelmeztetjük arra, hogy ezen vevények kitöltésénél pontosan vezesse reá a kézbesítés tárgyát képező határozat átvételének napját (az év, hó és nap kitüntetésével), valamint olvashatóan írja alá a nevét, mert ezek elmulasztásából nagyon sokszor anyagilag is károsodik. A polgári ügyekben fehér, a büntető ügyekben kék, a telekkönyvi ügyekben pedig sárga színtűek lesznek ezek a nyomtatványok.

— **A viczei róm. kath. templom új orgonájának költségeire adakoztak:** Meisel József segésvári plébános 5 K, Deési Hitelbank 20 K, Viczei ifjusági bál 8 K 80 f, Simay Vilma gyűjtése 27 K, Szolnok-Dobokavármegyében gyűjtetett 149 K 99 f, Keresztes Zsigmond kékesi őrmester 2 K, Dobos Rebi 1 K, Ajtay Ákosné gyűjtőívén: Ajtay Endre 10 K, Ajtay Ákosné 10 K, Egy református 9 K, Még egy református 6 K, Benkóné 2 K, Egy református 2 K, Gajzágó Vilmos 2 K, Welle Sándor 1 K, Bodor Zoltán 1 K, Karácsony Sándorné 4 K, Jenei Imrené 5 K, Lázár Jánosné 4 K, Lázár János 10 K, Dr. Tauffer 1 K, Bárány Márton 10 K, Bod Gyuláné 2 K, Csizér Zoltán 2 K, Korpodeanfi 1 K, Reskovits 1 K, László 1 K, Bárány 2 K, Kosotán Tódor 2 K, Temesváry 5 K, Fejérváry Jenő 10 K, N. N. 2 K, még Szőlősi Andrásné 1 K 20 f, Debreczeny Dénes kékesi főszolgabíró gyűjtése: 286 K 46 f, Márton János viczei kántor vezetése alatt a hivatott 323 K 53 f. összesen 929 K 98 f. (Kilencszázhuszonkilenc korona 98 fillér.) Az új orgona már áll, s midőn Isten dicsőségét hirdeti, jötevőink nagylelkűségéről minden szent misében megemlékezni el nem feledek. Isten áldásával fogja kárpótolni a szép áldozatot! Vicze, 1906 márczius 25. László János, lelkész.

— **A részvényeladás megnehezítése az alapszabályokban.** Igen sok hazai, főleg erdélyi (roman nemzetiségű) pénzintézet alapszabályaiban oly törvényellenes intézkedések vannak, amelyek korlátozzák a részvényeseknek azt a jogát, hogy részvényeiket szabadon adhassák el. Ennek folytán a belügyminiszter iníciatívájára, a kereskedelmi miniszter — mint a „Magyar Pénzügy“ értesül — utasította a czégbírájások ellenőrzését végző czégbiztost, hogy a szóban levő pénzintézetek alapszabályait vizsgálja át s az illetékes törvényszéknél járjon el, hogy az illető pénzintézetek azoknak az alapszabály-intézkedéseknek törlésére utasítsanak, amelyek a kereskedelmi törvény intézkedésének nem felelnek meg. Az első ilyen megrendszabályozott pénzintézet a nagysomkúti „Chiorana“ takaré- és hitelintézet r.-t., a melytől a czégbiztos kérelmére a szatmári törvényszék 17668/905. sz. a. hozott végzésével azt követelte, hogy az alapszabályok egyes törvényellenes intézkedéseinek

szép nők féktelen büszkeségben, inkább egész életüket rideg magányosságban töltik el, semhogy szépségükből egy cseppet is az emberiségnek átengednének. Ezek a hideg, gögös szépségek, a modern világ krizantém virágjai, amely formailag tökéletes, mutatós, de nincsen illata. Ezek az aszszonyok önkénytelenül is rablást követnek el az emberiséggel szemben, eltulajdonítják a szépséget, idealizmust és poézist és nem adják többé vissza.

Gyilkolja a női szépséget a hiányos esztétikai érzék is. Amit a középkorban a kizárólagos spirituális irány tett, azt most az anyagiság idézi elő. Elvész a szépség iránti érzék. A gyár, a füstös iroda, a nagyváros aszfaltja nem a szépség iskolája. Olcsó vásári feltűnés és nem igazi szépség az, ami ma, kevés kivételtől eltekintve, a modern asszonyt jellemzi. Csak egy körülmény emeli ma ismét az összhangzatos, harmonikus szépséget, a sportok fellendülése, amely némileg jogaiba helyezi vissza az emberi testet a sok visszaélés után, amelyet ellene elkövettek.

Mint mindenben, itt is különösen Amerika tűnik ki praktikus érzékével. Amerikában már mozgalom indult meg a szépség megmentésére. Chicago városa határozatban kimondta, hogy leányiskoláiban csak szép nőket alkalmaz tanítónőknek, hogy a leánynövendékekben a szépérzékét fejlessze. Mert kétségtelen, az akarat is fontos tényező a szépségnél. Tagadhatatlan ugyan, hogy Chicago határozatának kissé reakzionárius íze van az érdem rovására, de mindenesetre van benne igazság és logika.

Mert a női szépséget érdemes megmenteni, nem ugyan a férfivilág önös szempontjából, hanem mert azt követeli az esztétika, a költészet, művészet és mindaz, ami magasabb szárnyalásra tudja hevíteni az ember lelkét.

—i.

a módosítása céljából rendkívüli közgyűlést hívjon össze. Az alapszabályok egyik ilyen módosítandó szakasza a 14. §, mely szerint: „Hogyha valamelyik részvényes el akarná adni részvényeit, úgy köteles azokat 8 napig az intézet igazgatójánál letenni és hogyha ezen idő alatt nem akadna a bank részvényesei közül vevő, úgy csak ebben az esetben szabad a részvényesnek idegennek eladni a részvényeit“. A szatmári törvényszék ennek a szakasznak teljes kihagyását követeli, még pedig azért, mert ez ellentétben áll az 1881. évi XXXIII. t.-cz. 193. §-ával.

— **Budai Elek emlékére a Deési Hitelbank részvénytársaságnál újabban befolyt:** *Kerekes Adolf ívén:* Ignác Lajos, Máthé Imre, Müller Lajos, Basa József, Stanczki Miklós, Kroó Salamon, N. N., X. Y., Farkas József, Lászlófi Samu, Kerekes Nándor, Veress Ferencz, Pintye János, Auspitz Ábrahám 1-1 K, Herman Tivadár gör. kel. esperes 5 K, id. Kerekes Adolf, Iring Palika, Kolcsár Tódor 2-2 K, Klein tanító, Weinstein Arnold, Kovács Benjamin 40-40 f, Moskovitz Mór, Moldován Mihály 20 20 f és Gotlieb Simon 10 f.

Varga Márton ívén: Dr. Dombora Árpád 10 K, Dr. Siorbán Vilmos 6 K, Gajzágó László, Hye Jenő, id. Diczey Samu és neje, Turbucz Imre, Ferenczy Endre, Szilágyi Gyula és neje 5-5 K, Varga Márton és neje 3 K, Rutka Adolf 2 K 50 f, Zászlófi Kajetán, Brugovitz János, Verzar György 2 2 K, Kis Ábrahám, Sombory Zsombor, Rác Pál, Tokay Gyula, Bányász Sándor, Bíró Sándor, Szabó Márton, ifj. Bernáth József, Boldog Lajos, Páskuj Géza, Fazakas Sándor, Kálnoky István, Huza Pál, Hajnik Pista, Brehár Vincze, Vajda György, Tatár János és neje, Simon Victor 1-1 K, Iszlay István 40 f, Müller Dániel, Valeszu János, Macskási János 20-20 f.

Hollósy Lajos ívén: Alexa Miklós, özv. Csizék Károlyné, özv. Flórián Antalné 2-2 K, Mátis Erzsí, N. N., N. N. 1-1 K, N. N. 40 f, Márk Helen, N. N. 30-30 f.

Deési Csizmadia ipartársulat 10 K.

Kerekes Albert ívén: Etédi Endre, Flórián Sándor, Nemes József, Szilágyi Lajos, Kiss Károly, Schönstein Károly, Mező Ferencz, Széplaki Mihály 1 1 K, Vadas Lászlóné, id. Mező Ferenczné, 60-60 f, Görgényi Lajos 50 f, Farnas Tamásné, Szilágyi Ferencz, ifj. Basa Lajos Istváné 40-40 f.

Összesen 134 K 10 f.

Korábban befolyt még 2164 K 74 f. Összesen 2298 K 84 f.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni generali) f. é. márczius hó 17-én tartott 74-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1905. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1905. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 771.879,007 korona és 54 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 35.489,533 korona és 24 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 18.739,255 korona 97 fillérrel 209.076,662 korona 98 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ághban, beleértve a betörés-lopás elleni és tükör-üvegbiztosítást a díjbevétel 14.429,413.117 korona biztosítási összeg után 23.671,911 korona 75 fillér volt, miből 8.903,497 korona 38 fillér viszontbiztosításra fordítottat, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 14.768,414 korona 37 fillérre rugott, mely összegből 10.464,043 korona 40 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 94.667,902 korona 96 fillér. A szállítmánybiztosítási ághban a díjbevétel kitett 3.833,502 korona 39 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.552,290 korona 37 fillérre rugott. Károkért a társaság 1905-ben 30.285,711 korona 02 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 827.976,227 korona és 40 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.999,096 korona 73 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 19.206,875 korona 73 fillérre emelkedett, továbbá felemlitendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és a 911,110 korona 50 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezen kívül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé. A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 247.497,914 korona 42 fillérről 270.052,078 korona 64 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve. 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 43.258.594 korona 47 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 21.221,765 korona 52 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 1.354,419 korona. 4. Értékpapírok 185.300,903 korona 34 fillér. 5. Tárca váltók 707.151 korona 55 fillér. 6. A részvényesek biztosított adósslevelei 7.350,000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával 10.859,244 korona 76 fillér. Összesen 270.052,078 korona 64 fillér. Ezen értékekből 58-5 millió korona magyar értékekre esik.

CSARNOK.

A Claudiusok.

Beteg vagy Róma, lelkedig beteg vagy,
Meghajlik búsan dísztelen fejed,
A szöke Tiberis szent tükörében
Beteg sápadtságod kémlelgeted.
Hiába építéd a márványvárost,
Hiába circus s templom annyi sok,
A Capitolium följebb nyul mindnél,
S ott uraid a Claudiusok.

Hiába a senatus palotája,
A réginel, mely százszor fényesebb;
A réginek nem volt ily sok czifrája,
Ez meg... ingerli a szegényeket...
Ott a királyok gyülekezetével
Vélt beszélni az ellenség maga.
Ebben Caesar parancsszavára mozdul
A senatorok kegyleső hada.

Hiába a hadsergek sok százezre,
Nem büszkeségid, Róma ők neked,
Hivatásuk nem az, hogy a germántól,
S a dáktól védjék meg a végeket;
Hej többet érne, ha élne helyettük
A Tarquiniust elűző csapat,
Mint e praetoriánus gőgös tábor
A Claudius Caesárok alatt.

Hiába itt a Caesárok pompája,
Palota, függőkert, kút és szobor,
Az Alpoktól a Tyrrhén tengerig le
Lázong az éhség, jajgat a nyomor.
De úgy akarják... zülljék évről-évre
Mélyebbre Róma utcáin a nép,
Ne lázadhasson, mikor a Caesárok
Kegyelt hadserge majd nyakára lép.

És úgy akarják... mindig úgy akarták,
Pedig e nép ad hatalmat, jogot.
Nélküle nincsen hatalom dícsőség,
S hatalmán egykor hej be elbukott —
Be elbukott egykor Julius Caesar
Ah márcziusnak büszke idusán...
Be nagy tanulság, a Claudius faj,
Ez a család nem okult rajt' csupán.

Sötét, sorsverte emberek ezek mind,
Örökletes köztük az örület,
Borongó homlokukra — olvasd Róma —
A sors ráírta szörnyű végzeted.
Kézük fehér. Kardjukon feketélik
A vér, mit ittak Latiumba szét,
Sötét szemükben mintha egy bús fátyol
Gyászolná e szemek zord végzetét...

Oh mennyit kellett látni e szemeknek
Mit ép' előttük eltitkoltak, azt:
Kirendelt éljenzés mögött az átkot,
Mosolygásból az elfojtott panaszt;
S mind semmi még, de az, mit soh'se láttak,
Maga az ég, azt édes szereet,
S a szent igazság, hogy a nép bírāja
Nem a parancs, hanem a becsület.

Beteg vagy Róma, tudsz hajolni, ámde
Magad méltóságát becsülni nem.
Ne nézz a szöke Tiberis tükörébe
Sápadt az arcod, gyáva, vértelen.
Van czirkusod és templomod ezernyi
És nyomorultnak érezed magad
És titkon vádlod és lesed haláluk
És átkozod a Claudiusokat.

Hazug az átkod! Minden nép magának
Ir történelmet, míg van rá szíve,
S ha felszórod az égig is az átkot,
Annál süjtöbben hull fejedre le.
Mert a magad bűnét táplárod bennük,
Te formárod a szolga-szíveket
S te tanítád a Caesárt, hogy a bírád
Csak a parancs és nem a becsület.

Bodor, Aladár.

NYILT-TÉR.

„KRISTÁLY“

4-15

gőzmosó- és vegytisztító-gyár

KOLOZSVÁR.

Gőz- és villanyerőre berendezve. —
Mos, tisztít női és férfi ruhaneműeket
a legszebb kivitelben, gyorsan és
előnyös árak ellenében.

Csomagolás és szállítás díjtalan.

A mennyiben a gallér és kézelők
tisztítási díja a 2 korona 50 fillért
meghaladja, ezen esetben a portókat
oda és vissza a gyár fizeti.

Dunky fivérek

kolozsvári cs. és kir. udvari fényképészek
a felső-sétatérien levő műtermőkben
Désen

1906 április hó 1-én és 2-án

dél előtt 9—1-ig és délután 2—5-ig

fényképfelvételeket eszközölnek.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Sz. 1757—906.

D. V. T.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatt álló hatóságnál a város képviselő-testületének folyó évi 45. jkvi számú határozata értelmében egy 480 korona évi fizetéssel, 120 korona lakbér illetmény-nyel és 120 korona ruhaátalánnyal javadalmazott **ideiglenes közrendőri** és egy 500 korona évi fizetéssel, 120 korona lakbér illetménnyel és 120 korona ruhaátalánnyal javadalmazott **ideiglenes kézbesítő szolgai** állás levén betöltendő, felhívom mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, ép, egészséges állapotukat, erkölcsös és józan életüket, irni-olvasni tudásukat és magyar honosságukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket **folyó év április hó 10-ik napjáig** hozzám adják be, az elkésztett beadott kérések figyelembe vétetni nem fognak. 36-ik életévüket túlhaladott egyének nem alkalmazhatók, kiszolgált katonák előnyben részesülnek.

Dés, 1906 márczius hó 24-én.

Ilosvay Jenő
polgármester.

Sz. 188/1906. tkvi.

HIRDETMEY.

A magyarlápósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a m. kir. igazságügyminiszter 1905. évi december hó 29-én 43637/1905. I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy a magyarlápósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Rohi község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX.; az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitése foganatosítottatik.

E czélból a helyszíni eljárás nevezett községben 1906. évi május hó 1-ső napján d. e. 8 órákor veszi kezdetét és a következő napjain fog folytatattatni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíráshoz az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Magyarlápósi, 1906 márczius hó 18-án.

Dr. Bogdán,
kir. aljbíró.

Sz. 26/1906. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a szamosújvári kir. járásbíró 1906. évi V. 16/4. számú végzése következtében Dr. Csizér Ákos ügyvéd által képviselt Tatár János javára Ruzs János hagyaték ellen 119 kor. 75 fill. s jár. erejéig 1906. évi február hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok u. m. tulkok, juhok, cséplőgép, rosta, szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szamosújvári kir. bíróság 1906. évi V. 16/5. sz. végzése folytán 119 K 75 f. tőkekövetelés, ennek 1905. évi nov. hó 11-ik napjától járó 50% kamatai, 1/30% váltó-díj és eddig összesen 174 korona 14 fillérben bíróságon már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig, Tóthfaluban Ruzs János háza udvarán leendő eszközölésére **1906. évi április hó 4-ik napjának d. e. 11 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szamosújvárt, 1906. évi márczius hó 22. napján.

Kolbay Károly,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 270—1906. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a dési kir. törvényszéknek 1905. évi 66. sz. végzése következtében Dr. Horváth Emil ügyvéd által képviselt dési Hitelbank részvénytársaság javára, Filip Juon s társai ellen 200 kor. s jár. erejéig 1905. évi október hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 930 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: takarmány, szarvasmarha, sertés és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dési kir. bíróság 1906. évi V. 252/1. számú végzése folytán 15 korona kamattal, váltó-díj és eddig összesen 90 korona 29 fillérben bíróságon már megállapított költségek erejéig, Szentmargitán a helyszínen közbejövettel leendő megtartására **1906. évi április hó 21-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezik 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Désen, 1906 márczius hó 24. napján.

Szentpétery,
kir. bir. végrehajtó.

3-3

Szives figyelmébe ajánlom a t. cz. fogyasztó közönségnek, hogy az általam forgalomba hozott

palaczkos Dreher-sör =

ugy a czimkéken, mint a dugókon, alant jelzett, törvényesen iktatott védjeggyel láttatnak el. — A Dreher-féle sörök u. m. márcziusi, maláta, korona és bak, elismert, felülmulhatlan minőségükkel fogva nem szorulnak nagyhangzú reklámokra. mert köztudomású, hogy Európaszerte el van ismerve, mint **elsőrendű, utólérhetetlen gyártmány.**

Kapható minden jobb üzletben s alanti főraktárban:

Dreher Antal

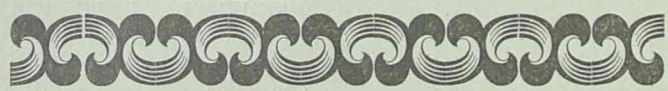
kőbányai sörfőzde r.-t. szolnok-dobokamegyei főraktára:

DÉS, KOSSUTH LAJOS-UTCZA 38.

Hirdetések felvétetnek

a kiadóhivatalban

Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Hochteil Mór

SZOLNOK-DOBOKAMEGYEI ELSŐ

VEGYTISZTÍTÓ ÉS

GŐZKELMEFESTŐ INTÉZETE

DÉS, FÖTÉR 5. (Tejcsarnok udvar.)

• • •

Vegyileg tisztít (benzinben mosva és öblítve)

ruhaneműeket, szőrméket, kezyüket és férfi kalapokat.

Fest ruhaneműeket (fejtetlenül.)

Vasal czilindert. Alakít férfi kalapot.

Románszky Géza

okleveles kőműves-mester 3-10

Dés, Felső-Borsos-utca 6. sz.

Elvállal: mindenféle épület ujonnan építését, átalakításokat, javításokat a legjutányosabb árak mellett és tervrajz készítéseket a jelenkornak megfelelő beosztással.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

• férfi-szabó üzletemet •

Fötér 6. sz. Hitelbank épületébe helyeztem át,

s divatos szövetekből **dús raktárt** rendeztem be.

Midőn e körülményre b. figyelmét felhívom, egyben kérem nagybecsű rendelésével megtisztelni s vagyok

tisztelettel

Bizják Bálint

3-3

ferfi szabó.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenszenvessé teszi az iszákosságot a szeszes italt. A Cozapor csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

39-52

INGYEN PRÓBA 378. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 378.)

62, Chancery Lane, London, Anglia.

DEMETER ÉS KISS

KÖNYVNYOMDÁJA *

ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE

DÉSEN, RÁKÓCZI-HÁZ.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes méregettel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A dési főügynökség:

FRIEDLÄNDER GYULA.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

— Désen kapható: BRUGOVITZ JÓZSEF fűszerkereskedésében. —

TERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Nyomatott Demeter és Kiss könyvnyomdájában Dés
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.